

Nom del relat: Aigua

Pseudònim: Posidònia

La Serra havia pujat a la terrassa comunitària i, asseguda a les rajoles de terracota, es mirava les botes d'aigua amb estranyesa. Eren d'un groc preciós, les més maques que venien a Barcelona. La mare els li havia comprat amb l'esperança que així els companys de l'escola no se'n riurien d'ella. La Serra encara recordava quan l'aigua va arribar fins a la casa de la seva amiga Duna. Mirades de llàstima en el millor dels casos: Sabíeu que la Duna vivia tant arran d'aigua?, xiuxiuejaven. Llavors només tenien vuit anys i ella no ho va entendre del tot. L'aigua és meravellosa, li deia a la seva amiga amb gelosia. Tant de bo jo pogués jugar amb ella abans de vindre a escola. Ara ja en tenien catorze, eren «adultes», però a ella les ganes d'endinsar-se al Poblenou no li fugien. Els mestres i els pares no en parlaven, però tothom havia sentit qualche història furtiva sobre els peixos, habitants del barri submergit.

Quan es va adonar que el sol s'amagaria aviat, la Serra va córrer cap a l'extrem de la terrassa i va contemplar com l'aigua que s'havia empassat els barris de la Barceloneta i el Poblenou, deixava només entreveure els últims pisos de la torre Glòries i els cims dels hotels que s'havien construït al segle vint-i-un segons els llibres d'història, unes dècades abans que els pols col·lapsessin en una de les majors tragèdies de la humanitat. A la Serra li costava contemplar l'horitzó i veure-hi tragèdia, l'aigua reflectint el sol de tarda era tan maca!... Somiatruïtes, diria la mare. La Serra es va quedar allà, fitant l'horitzó fins que la llum del cel es va apagar i el barri dels peixos es va il·luminar com petites lluernes enfonsades.

—Serra és hora de sopar, no t'ho diré dues vegades —va cridar la mare des de la porta de la terrassa.

La Serra va marxar a contracor, sense treure l'ull a les llums que els peixos encenien de nit. Alguna cosa dins seu li deia que l'aigua no podia ser tan dolenta, no era pitjor haver de marxar de la seva llar?, resignar-se?

El matí era encara fred i la Serra caminava al costat de la seva amiga Duna en silenci imaginant com serien les primaveres abans que el desglaç baixés la

temperatura de l'aigua de Barcelona. La Duna va parar a treure's les botes d'aigua en quant van travessar el Carrer Aragó.

—No te les treus tu també, Serra?

—No he portat altres sabates, m'agraden aquestes.

La Duna la va abraçar, potser anticipant els comentaris de l'escola, plena de nens de la zona seca. Si els hi va haver la Serra no se'n va adonar, va passar el matí esbossant mentalment la vida que els habitants del Poblenou devien portar sota l'aigua. A la classe d'història va parar especial atenció al relat sobre els habitants de l'antiga Barceloneta. El barri de la Nova Barceloneta, on estava l'escola s'havia erigit amb els primers exiliats climàtics temps enrere. Segons el mestre només alguns desesperats del Poblenou havien decidit malversar la seva vida i arrapar-se a una ciutat amb esquerdes, insalubre, sòrdida... El mestre apujava el volum en dir aquesta última paraula. Ella va dedicar el pati i la tarda a dibuixar, d'amagat, a l'última pàgina de la llibreta un món submarí que s'havia d'imaginar en mancant-li referències reals.

Quan la Serra va entrar a l'edifici on vivia va posar a saltar a l'aigua del portal amb les seves botes noves tractant de no esquitxar-se els texans. Va donar a l'interruptor abans de començar a pujar les escales, però el llum no es va encendre. La seva mare ja l'havia advertit que no agafés l'ascensor. Mai sabem quan pot haver-hi talls elèctrics, repetia sovint. Quan va arribar a mig tram de l'entresol va sentir alguns veïns xiuxiuejant.

—M'ha arribat a la bústia aquesta tarda, a tu també? —preguntava la veïna rosa amb un paper a la mà.

—I tant! Què es pensen aquests peixos, que som com ells? Millor m'ofego que anar cap a baix! —la senyora Paquita, sempre tan expressiva.

La Serra es va preguntar si també a ells els hauria arribat aquesta nota. L'havia de llegir! En passar pel seu costat, les veïnes van callar en sec.

—Hola, nena!

Ella es va afanyar, el pare solia deixar el correu a l'entrada i els dilluns la mare arribava un xic més tard que el pare i ella. Allà hi era, al moble rebedor, el mateix fulletó en paper sèpia que les veïnes comentaven a l'escala.

—Hola, cuqueta! —va cridar el pare des del menjador.

La Serra es va afanyar a posar-se de puntetes per llegir-ho sense moure'l. La invitació proposava un dia i una hora: l'endemà de deu a dotze. Esperarem un representant de la comunitat, deia. Accés per la planta 20 de l'hotel Melià, hi afegia. Encara amb el cap als núvols la Serra va córrer cap al menjador a besar al pare.

—La mama i jo anirem a la reunió de veïns i després sopem tots junts, d'acord? T'he deixat una llanterna a l'habitació per si no torna la llum en fer-se fosc— va dir.

No li va donar cap mena d'explicacions complementàries, d'ençà que l'aigua havia arribat al portal aquelles reunions eren pràcticament diàries per una raó o una altra. També l'angoixa mal dissimulada dels pares i els veïns era un continu. La mare va arribar poc després amb ingredients per fer una amanida i li va demanar que la preparés mentre ells eren a la reunió. Ella va fer-ho rapidíssim i va obrir por a poc la porta de l'entrada i va baixar una mica fins que va poder escoltar la conversa. No es podia creure el que va sentir: cap veí aniria a la reunió amb els peixos malgrat l'oportunitat que això suposava, no estaven encuriosits? Preferien que l'aigua xucles les seves cases i abandonar-les?

Abans d'anar a dormir la Serra va agafar la invitació que ara estava al cubell de reciclatge i la va guardar a la motxilla juntament amb la llanterna i una cartereta estanca que la seva mare li havia regalat pel seu aniversari. Per guardar allò més important, li havia dit. Després va arraulir-se sota els llençols i va tancar els ulls sense deixar de pensar que ara tot depenia d'ella.

La veu de la Duna retraient-li que es saltés les classes encara pertorbava la Serra. Encara i així la seva amiga li havia indicat on estava lligada la barqueta de la seva família amb la qual sortia de casa i avançava cada dia fins arran d'aigua, uns carrers abans del seu portal. Per ella va ser fàcil reconèixer la barqueta des de lluny, era la que tenia un sol groc dibuixat a la proa. Molt sovint hi havien jugat els caps de setmana, remant pel barri veí, quan l'aigua encara li semblava llunyana. Va deslligar-la i una vegada dins, va posar-se una capa de pluja sobre les espatlles tapant també la motxilla per si s'esquitxava. Encara que sabia que cap conegut travessaria fins a tan avall, va remar pels carrers més estrets per tal de no ser vista des de lluny. Quan va arribar a on abans era la Diagonal, va quedar impressionada per la grandiositat d'aquells edificis que sempre veia des de la seva terrassa. A mesura que avançava, sota la barqueta es formaven petites onades que semblava que la bressolaven entre

els edificis que abans componien una zona d'hotels de luxe per executius. De seguida va localitzar on esdevindria l'audiència, era a l'hotel més alt i lluminós, tot fet de vidres que a aquella hora reflectien el sol. En arribar va recórrer amb la barqueta la massa rectangular que era l'edifici fins que va trobar un cartell que indicava «PER AQUÍ», estava dibuixat amb una pintura verda que a la Serra li va semblar que potser s'il·luminaria en la foscor. Al costat hi havia unes escales de metall i corda. Va buscar una protuberància de metall de l'edifici i va decidir ancorar allà la barqueta. Va mirar el rellotge, eren quarts d'onze. Per un segon va dubtar, i si el mestre tenia raó? I si endinsar-se allà era una bogeria? Va mirar enrere, el Clot semblava un lloc llunyà. Sentia nervis, era una sensació nova estar a tanta distància del seu petit món. Seria tan fàcil tornar i fer com si no hagués passat res..., però llavors va recordar la cara de tristor de la mare en veure l'aigua al portal i va posar un peu a la vora de la barqueta. Els preguntaria com sobreviure a l'aigua, com resistir a la marea, tot depenia d'ella. Es va lligar doncs els cabells en una cua alta, va agafar-se a l'escala i va començar a pujar. Al final va trobar una finestra sense vidre i un petit túnel que la va portar fins a una porta de metall amb una roda al mig que li va recordar a aquelles que havien vist a les pel·lícules de submarins.

Abans que pogués esbrinar on tocar perquè l'obriessin la roda va començar a girar i la porta es va obrir emetent un so sord, com si tingués vida i respirés. Darrere va aparèixer una dona no gaire més alta que la Serra, de pell i ulls foscos. La va mirar incrèdula. Ulls de sorpresa. Abans que la dona digués res més, la Serra va treure de la butxaca el paper sèpia amb la invitació.

—Ai petita... —i els ulls de sorpresa de la dona es van tornar tendres i es van enfonsar una mica entre les arrugues fins a pràcticament desaparèixer.

La Serra es va posar més recta, com si així la pogués convèncer de la seva valia.

—Passa—va dir la dona finalment.

La Serra va entrar de seguida, no volia que la dona s'hi repensés.

Una vegada dins van baixar uns esglaons de pedra polida i es van trobar en una sala tota plena de plantes col·locades en una mena de jardins verticals enormes que semblaven ocupar no només la sala on estaven sinó també les superiors de l'edifici. D'allà emergien tomàquets, mongetes i també algunes maduixes.

—El sol que es reflecteix en l'edifici el fa ideal per funcionar com a hivernacle —va explicar la dona—. Jo soc l'Aura.

—Serra —va contestar ella. I en retrobar-se amb els ulls encuriosits de l'Aura, va entendre que encara podia convèncer-la que era la representant del seu barri —. He vingut en representació del meu edifici. Es va inundar fa unes setmanes i hem rebut aquest paper.

L'Aura la va mirar amb deteniment.

—Entenc... —va dir.

La Serra no sabia si l'havia convençut, però estava fascinada per aquella dona. Tenia els cabells blancs i durs com mai l'havia vist, lligats en una trena lateral. A més la Serra va veure que la dona anava descalça. Sense saber què més afegir per omplir en silenci la Serra es va treure les botes d'aigua.

—T'ensenyaré com vivim —va decidir finalment l'Aura—, però hauràs de marxar abans que acabi l'escola.

La Serra va comprendre que la dona havia endevinat que havia vingut d'amagatotis i es va avergonyir una mica, però de seguida es va refer.

—D'acord —va dir alçant molt el cap.

L'Aura va fer un mig somriure i sense dir res més va començar a caminar cap al centre de la planta amb les mans entrelaçades per darrere. La Serra va treure's la capa que per alguna raó allà la feia sentir ridícula i va seguir l'Aura fins a arribar a un ascensor transparent. Una vegada dins, l'Aura va prémer el botó P-2. L'ascensor es va posar en moviment i aviat es van enfonsar. La Serra es va meravellar llavors veient un fons marí que no era com el que veia als llibres amb edificis naufragats enfonsats i plens de runa. Hi havia túnels que sortien de l'edifici on estaven i s'endinsaven al mar. Hi havia peixos lliures i també altres en petites xarxes que eren estirats per bussejadors que interpretaven el que a la Serra li semblava una dansa ben assajada. Alguns edificis eren grans i sobresortien més enllà de l'aigua, altres eren petits i rosegats per la sal i tenien les finestres ben fermades. Hi havia llumetes arran de sorra, roques i petits coralls. La Serra va obrir encara més els ulls i va mirar l'Aura.

—És preciós, oi? —va dir somrient del tot per primer cop.

La Serra de seguida va afirmar. Ni en els seus millors somnis s'hagués imaginat un lloc així.

—T'explicaré com funcionem, però abans et vull presentar a algú.

En sortir de l'ascensor van entrar a través d'uns túnels fins a arribar a unes vies. La Serra va pensar que no podia ser.

— El metro?

L'Aura va afirmar mentre la Serra es preguntava quines altres coses que creia desaparegudes encara existien.

—Utilitzem les vies de l'antic metro. El transport que agafarem funciona amb l'energia dels corrents marins. Només l'agafem si tenim una mica de pressa, com ara.

Van pujar a una petita cabina que va arribar amb calma fins on eren elles. Quan es van posar en marxa, la Serra va veure que algunes persones caminaven pel costat de les vies en una espècie de vorera feta de rajoles verdes. Va mirar l'hora, quarts de dotze, els seus amics estarien al pati.

Quan la cabina es va parar a la següent estació l'Aura la va guiar fins a un túnel que semblava més nou i que tenia petites portes cada pocs metres, es van parar davant d'una de color verd aigua. L'Aura va girar el pany i la porta es va obrir. Era un pis petit, similar a on ella vivia, però en entrar les va envoltar una llum blava, com de somni. Al fons hi havia dues finestres.

—Aviat vindrà la Cora. Parem taula?

L'Aura li va explicar que la Cora era la seva filla, d'edat similar a la d'ella i que el seu company, el pare de la Cora, treballava en el cultiu d'algues que era una mica més lluny i no vindria a dinar. Van amanir un grapat d'algues amb una barreja que ella no coneixia i va treure una mica d'arròs ja bullit de la nevera. Mentre tallava uns tomàquets, va aprofitar per explicar-li que havien aconseguit cultivar certs cereals sota l'aigua en cultius submergits.

—Compartim els recursos entre tots i desenvolupem noves formes de fer la vida millor aquí a baix i potser algun dia podrem compartir-ho amb altres barris — llavors la va mirar i li va picar l'ullet.

A la Serra la va meravellar aquella forma de convida i compartir com feia ella amb la seva amiga Duna, però amb una comunitat molt més gran.

—Es tracta d'aguantar tots junts i viure el millor possible, amb respecte per nosaltres i per l'entorn. No es pot desfer el que ja està fet, però almenys podem evitar col·lapsar altres indrets, preservar el que tenim.

La Serra assimilava tot i pensava en com seria de tranquil·litzador pels pares si sabessin que es poden quedar a viure on són, que hi ha una altra sortida. Una que no els obligava a acomiadar-se dels veïns i quedar desnonats o malvisquin en un petit edifici sec en runes o inclús a marxar de la ciutat en què havien crescut. La Serra no entenia per què hi havia encara gent que fugia de les seves llars. Com si endevines el que estava pensant, l'Aura li va explicar.

—Enviem invitacions a visitar-nos a totes les cases on arriba l'aigua, però mai no acudeix ningú.

—Perquè es parla malament de vosaltres. La gent pensa que és un poble abandonat!, mort! —va defensar la Serra.

—Vam intentar explicar-ho per vies oficials, però no interessa que ho sapigueu. —L'Aura va perdre la seva postura serena per primer cop —. Els caps de la ciutat preferixen seguir vivint a la superfície, especular amb el terreny que queda sobre l'aigua tant de temps com sigui possible.

La Serra recordava aquella paraula, especulació, de converses que tenien els seus pares. Va sentir ràbia. Per què els adults no podien entendre's, parlar? I llavors la porta es va obrir i va entrar una nena com ella.

—Cora, ja ets aquí!

La Serra la va mirar. La Cora tenia la pell bruna com la seva mare i els seus mateixos ulls. Els cabells els duia tots trenats amb petits guarniments que semblaven coralls secs i que li donaven un aire de sirena.

—Qui es? —va preguntar al veure-la amb cara de sorpresa.

Aquella tarda la Cora tampoc va anar a escola, es va quedar parlant amb la Serra, responent-li totes les seves preguntes. Una nena d'aigua i una de terra, compartint els seus secrets, meravellades amb el que l'altra li explicava.

—És hora de marxar —les va interrompre l'Aura.

La Serra va mirar l'hora, en efecte, tocaven les quatre. La Serra va mirar la Cora amb tristor.

—Li has ensenyat el toc, mare?

L'Aura va somriure com si esperés la pregunta i la va afanyar que ho fes ella.

—Dos cops secs, arrossegues fent onades com una anguila i dos cops més al final. Sempre trobaràs algú que respondrà a la porta que trobis a l'edifici més alt del

Poblenou —ho va dir de carrereta, com només fas amb aquelles coses que aprens a la infantesa més tendra.

Van practicar el toc un parell de vegades i quan la Cora va estar segura que la Serra se'n recordaria es van acomiadar amb una abraçada.

La tornada va passar rapidíssima, quan se'n va adonar era a la porta de l'hotel, arran de les escales per tornar a la barqueta de la Duna. A la tornada, mentre remava, no parava de recordar tot el que l'Aura li havia dit abans d'acomiar-se.

—Espera't a créixer per explicar-ho als adults. Explica-li als amics de confiança, que sàpiguen que si volen es poden quedar a viure a les seves llars abans que les engoli l'aigua —va dir resignada.

La Serra havia volgut discutir-li.

—Avui els adults no et faran cas —va dir l'Aura, com si sabés.

—Si decideixes tornar-hi algun dia, recorda: dos cops secs, arrossegues fent onades com una anguila i dos cops més al final.

Tornaré, li havia dit abans de baixar per les escales.

Encara que va arribar abans que la Duna passés a recollir la seva barqueta, als pares els havien trucat de l'escola.

—Entenem que és una situació difícil, però no pots deixar d'anar a escola.

Ella volia dir-li a la mare que tot estava millor que mai, que ara tenien una sortida... Mai havia tingut secrets per ella.

—Encara falta un temps perquè l'aigua arribi fins al nostre pis, no pateixis —va assegurar-li la mare, malinterpretant el seu silenci.

Temps, això havia dit l'Aura que era el que necessitava. Esperaria per dir-li a la mare, li faria cas a l'Aura, no podia arriscar-se que la desoïren. Només tindria una oportunitat.

La Serra va passar la tarda a l'habitació. Esperar era una experiència nova per ella, que sempre volia actuar, aprendre, tirar endavant...

L'endemà va explicar-li a la Duna. Aquell dia, per primera vegada, la Duna va arribar amb les botes d'aigua posades fins a l'escola.

—Quan siguem grans hi anirem juntes —va concloure la Duna.

—Serem les ambaixadores a la terra de la ciutat submergida! —va exclamar la Serra amb energia.

Durant les classes va escoltar amb els punys ben premuts més història falsa sobre els pobles enfonsats. Aparentment, també n’hi havia altres barris rebels a països com Itàlia i Grècia. A última hora tenien classe de música, la seva preferida, però la Serra encara li donava voltes a la idea que a altres ciutats també haguessin desenvolupat comunitats com la dels peixos. Per inèrcia va començar a fer el toc secret que havia après al pupitre. Encara sentia la veu de la Cora dictant-li: dos cops secs, arrossegues fent onades com una anguila i dos cops més al final. Quan es va adonar del que estava fent, la Serra va parar en sec i va apujar el cap. La professora la mirava amb un somriure i sense apartar els ulls va fer-li eco: dos cops secs, arrossegues fent onades com una anguila i dos cops més al final.

La Serra la va mirar descreguda.